

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 8 frt.
Félévre . . . . . 4 „
Negyedévre . . . . . 2 „

Hirdetési árak:

A négy-hasábos petitsor
1-szeri felvétele . . . 7 kr.
2-szeri „ . . . . . 6 „
3-szori „ . . . . . 5 „
A három-hasábos „Nyilttér”
petitsor 10 krval számítatik.
Hirdetés-bélyegár 30 kr.

PÉCSI LAPOK.

Vegyes tartalmu lap.

Hirdetések felvételnek
Oppelik A., Schalek Henrik,
Haasenstein és Fogler,
Mosse Rezső bécsi; — Gold-
berger A. B. budapesti; —
G. L. Daube és társa
M. frankfurti;
Haasenstein és Fogler
Steiner A.
hamburgi irodáiban.

Megjelenik hetenkint háromszor
és pedig:
vasárnap, szerdán és pénteken

Szerkesztőségi iroda hal-tér 5-ik számú házban. Hirdetések és előfizetések felvételi
irodája Ramazetter Károly kiadóhivatalában boltív-közben a könyvnyomda mellett.

Egyes szám
Szerda- és pénteki kiadás 5 kr.
vasárnap 10 kr.

Pécs, 1882. márcz. 1-én.

Ujabb időben nemcsak divattá, hanem egész megszokottá lőn mindig és mindenütt a polgárságot, a városok lakóit leczkértetni; alig van nap, melyen oktatásban, tanácsadásban nem részesülne, intik, óvják, gunyolják, ostorozzák, hátramaradás, tétlenség és tespedéssel vádolják. Előnyeiket, érdemeiket csak ritkán tüntetik ki, ellenben hibáikat és mulasztásait, sőt tévedéseiket is soha nem hallgatják el. Mi méltánylandó van abban, ha a polgárság néhány évtized óta ugy a közmivelődés, mint a községi ügyek terén, szemben az előbbi pártialis viszonyokkal nagyot haladott? — azt mondják semmi, mert ez köteleesség. De ha szóba kerül, hogy mily elkerülhetlen szükséges intézmények lennének még létesítendő, akkor azt mondják rá: mindenütt élénk mozgalom uralkodik csak nálunk pang minden, elcsufolnak mindennek s a legkisebb titulus a „tehetetlen nyárpolgár”; — arra bezzeg nem gondolnak, hogy a város áldozatkészsége mily próbáknak van kitéve, hogy a város törzs-vagyona mindinkább fogy és hogy egyszerre kész, tökéletes semmi sem lehet, ahoz munka és idő kell, de a munka és időnél a gazdálkodás nem utolsó köteleesség, a mértékletesség és okszerű beosztás pedig az első erény.

Ne féltsék a polgárság jövőjét, annak csirája egészséges, társadalmi öntudata felébredt, egész erejével az anyagi és szellemi haladás útjára lépett. A haladás, mint már jeleztem, ugy a miveltség, mint a közügyek terén tagadhatatlan; igaz, hogy van még sok, felette sok hátra, de egyenletesen haladva, nem félhetünk a kimerüléstől. Az is igaz, hogy itt-ott a corruptio jelei mutatkoznak, hogy a proletárok száma szaporodik, de én bizton hiszem, hogy néhány évtized múlva a polgárság jelen átalakulási processusa teljesen tisztázva lesz: az erkölcsi és nemes tényezők idővel legyőzendik a tisztátlan elemeket, mert a haladás és közmivelődés oly ellenállhatlan hatalmak, melyek előtt minden romlott vagy egészségtelen állapotnak meg kell hajolnia.

Az erkölcs-birák nézzenek olykor más-hova is: a kisebb városokba, a községekbe, falukba. Vegyék élesen látó szemük elé a népet. És azután nem a statistikai adatokból vonják ki a következtetést, hanem anélkül vagy amellet is orvosolják ott a bajokat. Van ott is közerkölcsiségi, közbiztonsági, népnevelési kérdés elég, lehet ott is eleget írni a magyarosodás, az uzsora, sőt még a zsidó kérdéstről is. A mily nagymértékben haladtak a városok, olyannyira ziláltak a viszonyok azok falain kívül. Komoly aggodással tekintünk azon tömegre, melyet a szó szűkebb értelmében népnek nevezünk,

itt láthatjuk a hátramaradás jeleit, anélkül, hogy a fejlődés orvosoló és kiegyenlítő munkáját észlelnék. Látjuk a felsőbbség előtti tisztelet folytonos hanyatlását anélkül, hogy helyébe a törvény tisztelete, vagy az önbecsülés léptek volna. Egész apathiával viseltetnek az újabb idők vívmányai iránt; így pld. közsegeink lakosai alig huznak több hasznot a nagy költséggel épített vasutakból, minthogy mezei munkájok alkalmával megbámulják az előttük elrobogó vonatokat. Külsőleg és belsőleg semmit sem haladtak. Hanem igen is észlelhető, hogy gyakran dicséret vagyonosodása folytonos apadásban van, és a jellem nyíltsága, egyes becsületessége, melyet még a külföldön is dicsérelve említettek föl, itt-ott ijesztő módon kezd megtörni, s a furfangnak helyet adni. Ez állapot és a népet ez egészségtelen iránya semmi esetre sem lehet közömbös a műveltebb és vagyonos osztályra nézve. Csak egy erkölcsileg és anyagilag egészséges nép között lehet nyugodtan, kellemesen és türethetően élni, az ország jóléte hatalma, műveltségi állapota a köznép munkáján alapszik, ez pedig szorosan összefügg erkölcsi és értelmi állapotával. Semmi sem boszulja meg magát úgy, mint azok köteleltségmulasztása, kik szoros kapcsolatban élnek a néppel, őket oktatni, tanítani, vezetni hivatvák; s valjon teljesítik-e az e téren működő tényezők köteleességüket?

Fájdalom, hogy határozottan általában véve nem kell felelnünk. Százszorta több tér, mód és alkalom lenne a nép javára buzgólnodni: a népnevelés, az egészségügy, a közrendészet, a gazdaság és a jótékonyosság terén hatni, alkotni, gyarapítani vagy javítani — mint a figyelmet és tevékenységet kizárólag a városokban összpontosítani.

Ez egyik legégetőbb társadalmi kérdés.

Nem új, nem is egyedül az én eszmém az, a mit itt elmondottam, de el kellett mondanom, hogy könnyítsek szívenem, melynek leghőbb vágya: nemzetünk jólétének felvirágzása. De hát ne csak mindig a mi küszöbünket seperjék — odakünn is van elég takarítani való.

Egy öreg polgár.

A dalárda ügy.

Említettük, hogy a pécsi dalárda febr. 26-án tartott közgyűlése elfogadta az egy-letre vonatkozó lényeges módosításokat, melyeket az ötös-bizottság munkálatában javasolt. Mielőtt az ügyhöz érdemileg hozzá szólnánk, szükségesnek találjuk a bizottság munkálatát közölni; egyrészt általános érdeke miatt, másrészt, hogy annak ismeretése körül könnyebb tájékozást szerezhessünk. A már lényegében határozattá vált javaslat a következő:

„Az egylet újja szervezése, esetleg annak feloszlata tárgyában adandó vélemény s javaslat értelmében kiküldött bizott-

ság ez ügyben két ülést tartott s mind az anyagi állapotok beható tanulmányozása folytán következő észleleteket tett, illetőleg megállapodásra jutott.

Hogy dalegyesületünk ma már nem áll művészi tekintetben azon niveaun, melyen hosszú évek során át állott, annak okát a bizottság egyes-egyedül a működő tagokban találja. — Hiányzik a testületben a társas összetartási kötelék, a közös cél iránti lelkesedés, hiányzik nem egy esetben a hang és éneklési képesség, s mi a fő, a mig egyes hang tulnépes, addig a tenor nem ritkán egészen hiányzik. — A régi — az ügyet lelkiismeretesen s lelkesedve felkaroló tagok az egyesülettől többnyire visszavonultak, részint a városból eltávoztak, részint megunták az ujonnan belépett tagokkal mindig oly dalokat tanulni s énekelni, melyeket ők évek óta tudtak s előadtak s végre is nem érezték hivatást magukban folyton oly közönség előtt fellépni, mely a neki nyújtott dalelőadásokat nem csak hogy már nem méltányolta, de gyakran még nagyon is hidegen fogadta, szóval nagyon is világosan érezhető volt, hogy egyedül a táncz a kapocs, mely az egyesülethez fűzi.

Az egyesület újabb tagjai pedig, a mennyiben soha sem osztoztak az egylet régi dicsőségében, nem is érezték azon erkölcsi köteleesség súlyát, azt azon magaslaton fentartani, melyet ez — hazánk színe előtt magának kivívni mindig törekedett, de igenis hatott rájuk leverőleg a régi edzett tagok visszavonulása — de igazoltnak kell találniok, mert érezték ők is azon visszás helyzetet, melyet a működő testület a pártoló tagokkal szemben ma már elfoglal.

Ily állapotok kikerülhetlenül csak közönyösséget szülhetnek, a közönyösség pedig ragályos, a bizonyos halállal végződő betegség. — És e betegség a dalárda működő tagjai közt ma már annyira elterjedt, hogy ez ellen továbbra is küzdeni — a karmesterek nyilatkozata szerint — épen-séggel lehetetlen.

A bizottság megvizsgálta továbbá az egyesület anyagi viszonyait is és a pénztárnok kijelentése szerint a pártoló-tagok száma annyira megfogyott, hogy az azok után befolyó tagdíjjal ez idő szerint csak a kötelezett négy dalestély és még legfőbb az egyleti helyiség után fizetendő házbér költségei lesznek fedezhető, a világitás, szolgadij, fűtés, hangszer beszerzés, azok sokszorosítása és karmesteri díjakra, a mennyiben egyéb jövedelmekre alig van biztos kilátás, pedig a fedezet tökéletesen hiányzik. A pénztárnok ur részéről a bizottsághoz beterjesztett kimutatás szerint az idei egyleti év csak tetemes hiánynyal lesz bezárható. A felsoroltakat tekintetbe véve, a bizottság tehát azon meggyőződésre jutott, hogy az egyesületet jelen alapon fenntartani továbbra is — lehetetlenség. De tekintve a célt, a közóhajt, hogy a város dalegyesület nélkül ne maradjon s a lehetőséget, hogy az egyesület új alapon, idővel új, tehetős tagokat nyerhet, sőt valószínű, hogy az egylettől megvált régi tagok legnagyobb része ismét csatlakozik, a bizottság nem javasolja az egyesületnek azonnali végképeni feloszlata, hanem ajánlja kisér-

letképen annak újjászervezését a következők fogantatásán alapján:

1-szor. Az egyesület pártoló tagjait az új egyleti évtől kezdve kötelezettségei alul felmenti.

2-szor. Mindennemű nagyobb kiadás, mint házbér, szolgadaj, karmesteri fizetés, hangszer-beszerzés stb. egyelőre beszüntetendő.

3-szor. Az egyesület ezentúl csak működő tagokból állván, mint önálló testület maga magát fentartja s e célra minden tag havonként 50 krt fizet.

4-szer. Az egyesület jövedelmét képezheti még egy netán minden évben rendezendő nagyobb szabású előadás s tisztán az egyesület célját támogató védnökök évi tetszésszerű járuléka.

5-szor. Az egyesület a közönséggel szemben semmi kötelezettséget nem vállal, hanem énekel, mert ez neki élvezetet és szórakozást nyújt.

6-szor. A tagsági kötelezettség lehetőleg könnyítendő, miért is hetenként csak egy próba tartandó s a tagok azonkívül még kisebb csoportokra is osztandók, hogy a betanulás ezáltal könnyebb s alaposabb lehessen.

7. A tagok felvételénél szigorú ellenőrzés gyakorlandó.

8. Ingyen helyiség egyelőre a várostól kérelmezendő.

9. Az egyesület ez új alapon megalakul, ha csak 8 tagot is számlál.

10. Az alapszabályok e javaslatok szellemében mihamarabb módosítandók.

Ebből áll tekintetes választmány a bizottság beható tanácskozásának eredménye s a mennyiben az egyesület azon válpont-hoz ért, hogy úgy művészi, mint anyagi tekintetben megbukik, vagy idő előtt önkénytelenségre feloszlik, úgy hiszszük, csak az ügy érdekében cselekszünk, ha javaslatunkat elfogadásra ajánljuk s az ebből folyó további teendők megtételére felkérjük.

Ujdonságok.

A dunai hajóközlekedés, mint már jeleztük megkezdődött ugyan, de a legnagyobb nehézségekkel küzd; mert a vizállás rendkívüli alacsonyága lehetetlenné teszi a nagyobb hajók közlekedését, úgy hogy csak egészen apró gőzösök alkalmazhatók, s ezek is csak a legnagyobb elővigyázat — és lassúsággal haladhatnak előre, mely állapot különösen a személyforgalmat nehezíti. Az

eddig időjárás — és a folytonos vízadás arra is enged következtetni, hogy egész nyáron át a víziut ellenállhatatlan akadályokat fog gördíteni a közlekedés elé.

A pécsvárosi községi bíróság ügyforgalma. Január hóban beérkezett panasz 259. Ebből tárgyalás előtt megszünt 51. Letárgyaltatott 197. Február hóra áttétetett 11. A letárgyaltak közül: Egyesség kötötett 93. Ítélet hozatott 104. Végrehajtás eszközöltetett 102. Igénykereset tárgyalatott 3. Felelkezés jelentetett be 17. Igazolási kereset tárgyalatott 2.

Lólopások. Szt.-Királyon a múlt napokban lóköltők garázdálkodtak, több ház nyugalmát felverték, a községi éjjeli őrk megettözött figyelemmel őrködtek, mindazonáltal Beke Jánostól két darab, egy pej és egy fekete szőrű lovat hajtottak el a tolvajok. Ugyancsak ez időben Dráva-Szabolcsan Tar Samutól hajtottak el egy fakó és egy pej lovat. A kocsit, mely elé a lovakat fogták, Kálmán János szintén odavaló polgártól tolvajolták el. Old községben pedig Domján János istállójából két hámos lovat kötöttek ki. A gyanu kóborló cigányokra irányul.

Simonyi Ernő országgyűlési képviselő, kinek hogylétééről csak nem régen megnyugtató tudósítást hoztunk, erejében mind inkább hanyatlik, s mint nekünk írják, főleg a teljes álmatlanság által gyötörtetik, mely különben is gyenge idegzetét folytonos izgatottságban tartja, rohamos köhögése pedig néha oly erőt vesz rajta, hogy a legrosszabbtól lehet tartani. Ő nagyon roszul van, de a mily hirtelen bekövetkezik is a catastropha, így azt is fel lehet tenni, hogy kinos állapota még továbbra elhúzódik, mert ő már többször volt ily teljes elgyengülésben, de az alvás jótékony hatást gyakorolt szervezetére és mint tudósítónk írja: „azért imádkozunk Istenhez, hogy édes álom adjon némi enyhülést a szenvedőnek, mert akkor talán hosszabb időre marad életben, így azonban a példásan tüdőbeteg sokáig nem bírhatja.”

Az új temető kérdése még mindig nincs tisztázva, annyi azonban áll, hogy a kijelölt Heger-malom melletti föld arra alkalmas nem lévén, e terv teljesen elejtetett s a város gazdasági bizottsága most alkalmasabb terület kijelölésén fáradozik.

A városház belső átalakítása, tekintettel a rendőrkapitányi hivatal helyiségeinek alkalmatlan és czélszerűtlen voltára, már alig várthat magára, mert a jelen beosztás

egyáltalán nem felel meg a követelményeknek. A mérnöki hivatal már beterjesztette a tervezetet és a költségvetést illetékes helyre; a tervezet, mint halljuk, oda irányul, hogy a folyosó szobákká alakítsák át, mi által két szoba nyeretnék, az eddig használt, a kapitány ur hivatalos szobája melletti két nagy szoba pedig négyre osztassék fel. A költség 986 frtot tenne ki. Nem volt még alkalmunk láthatni a tervezetet, de úgy véljük, a folyosónak elzárása nem igen válna diszél a nyílt és tágas belsőknek. Mindenesetre czélszerűbb lenne, ha tekintettel arra, hogy több városi hivatal magánházakban van elhelyezve és a kapitányi fogház sem felel meg a kívánalomnak, a városház udvari épületének egyik szárnya kiépítettnek és alkalmasan berendezettnek.

Szigetvári babérlevelek. A „Somogy” színtársulatunkat Szigetváron történt szereplése alkalmából bírálat alá vevén, érdekesnek találjuk a Bácskai Julesa kisasszonyra elmondottakat ezuttal ismételni. „Bácskai J. „Angot”-ban (Lange) magas és mély hangjai csengők s hangvételei ezuttal hibátlanok voltak, játékán azonban bizonyos komolyság vett erőt, a mit a multkori kritika hatásának vagyok hajlandó tulajdonítani. Eleve sége egyébiránt, mely némelyek szerint néha túlzásba csap át, a legtermészetesebb következménye azon igazi hivatásnak, mely az ő egész lényét a színészet iránt áthatja. Neki a színpad ugyanaz, mi a madárnak az élenyűs lég. S ha rokonszenves hangját és alakját tekintetbe vesszük, csodálkoznom kell ama szigorúság fölött, mely neki ezen a hivatás és tehetség bőségéből eredt élénkséget megbocsátani nem tudja. Édesem! kell-e még zongora kíséret mellett több a szigetvári babérból?

Helyes ujtás. Olasz község érdemes plébánosa — mint lapunk egyik barátja írja — már néhány év óta hozzászoktatta hibeit, hogy a kereszteléseknél ne mindig a megszokott „József, György, Péter, Mária, stb.” ódon neveket adják újszülötteiknek, hanem felváltva más neveket is használjanak, mert a keresztnevek ugyanazonossága és változatlansága a vezetéknevek rokonsága mellett, igen gyakran zavart idéz elő vagyoni és örökösödési vitás kérdésekben.

A szigetvári takarékpénztár mult hó 26-án megtartott közgyűlése rendkívüli zajos volt. Összesen 409 részvény volt képviselve 270 szavazattal. Mindjárt az ülés kezdetén Duchon Ödön felügyelő bizottsági tag éles philipikát mondott az igazgatóság

Tárcza.

Ascanio,

Dumas Sándor regénye.

Francia eredetiből fordította:

dr. Daempff Sándor.

V.

Genie és királyság.

(Folytatás.)

Valóban, Scozzone mögött az udvarban megjelent I. Ferencz király egész kíséretével. Kezével d'Etampes hercegnét vezette. Őt követte Navarra királya, a dauphine Medicis Katalinnal. A dauphin, később II. Henrik, jött ezután nagynénjével, Valois Margittal, Navarra királynőjével. Majdnem az egész nemesség kísérte őket.

Benvenuto eléjük ment s minden zavar nélkül fogadta a királyokat, hercegeket, méltóságokat, a szép hölgyeket, mint egy barát barátjait szokta fogadni. Itt voltak Franciaország legfényesebb nevei s a világ legtündöklőbb szépségei. Margit elvarázsolt, madame d'Etampes elragadott, Medicis Katalin bámulatra gerjesztett, Poitiers Diana elvakított. De mit! Hisz Benvenuto jártas volt az ókor s a tizenhatodik század legnemesebb típusaiban, s mint Michel-Angelo kedvenc tanítványa, szokva volt a királyokhoz.

— Meg kell engednie, asszonyom, hogy az ön oldalán engedjem át magamat a csodálkozásnak, mondá I. Ferencz d'Etampes hercegnének, ki mosolygott.

De Pisselen Anna, d'Etampes hercegné, ki a királynak spanyolországi fogságából való visszatérte óta, ennek előbb Chateaubriand grófnő iránt tanusított kegyeit élvezé, valóban királyilag tündöklő szépségének tetőpontján állt ez időben. Egyenes, karsu, finom termet mellett, gyönyörű fejét a macskafaj tulajdonát képező — azon méltósággal és kellemmel hordozá, mely egy időben a macskára és a párduezra emlékeztetett; s meg is volt benne mind a váratlan támadásokra, mind pedig a gyilkoló falánkságra való hajlam; ezek mellett a királyi kedves oly ártatlan színt tudott felvenni, hogy még a leggyanakodóbbat is tévutra tudta vezetni. Mi sem volt mozgékonyabb s csalékonyabb e halvány ajku nő arcánál, mely egyszer Hermione, másszor Galathea, mosolyánál, mely egyszer hivatogató, másszor visszariasztó, tekinteténél, mely pillanatig hízogó és biztató, de a másik perczen lángoló és szikrákat szóró volt. Pilláit oly lassan szokta volt kinyitni, hogy sosem tudhatta senki, vajjon erőtlenséget vagy fenyegetést fognak-e szeméi visszatükrözni. Dölyfös és parancsoló természeténél fogva igában tartotta I. Ferenczet, midőn őt megrészegíté; büszke s féltékeny természeténél fogva kicsikarta tőle,

hogy Chateaubriand grófnőtől visszakérje azon ékszereket, melyeket neki ajándékozott; a szép és ábrándos grófnő azonban óvását jelenté ki e megszenteltetés ellen az által, hogy öntvényalakban küldé azokat vissza. Végül, simulékony és szinlelő természeténél fogva behunyta nem egyszer szeméit akkor, midőn a király szeszélyessége folytán egyik-másik ifju és szép udvarhölgyet kitüntetni látszék, a kit azonban nem sokára ismét elhagyni szokott, hogy visszatérjen bájos és hatalmas tündéréhez.

— Siettem önt meglátogatni, Benvenuto, mert, mint gondolom, épen két hava, hegy országunkba érkezett s az országlás komor gondoljai épen ez idő óta akadályoztak, a művészetnek való hódolásban. Ezért azonban testvéremmel és unokaöcsemmel, a császárral számoljon, a ki pillanatig sem hogy békében.

— Irni fogok neki, Sire, ha kívánja s kérni fogom, engedje a művészetek nagy barátjának lenni, miután már ugyis megmutatta neki, hogy hadvezérnek nagy.

— Ismeri tehát ötödik Károlyt? kérdé Navarra királya.

— Volt szerencsém ő szent felségének, Sire, négy év előtt Rómában egy eszmém szerinti misekönyvet átnyújtani s vele beszélni, a mi úgy látszott, hogy nagy hatást gyakorolt reája.

(Folytatása következik.)

mult évi működése ellen s indítványba hozta, hogy annak a felmentvény meg ne adassék. Erre hosszu és zajos vita fejlődött ki, melyben idősb és ifjabb Duchon, Kohárits igazgató, Fazekas, dr. Szabó, Gruber Gusztáv járásbíró és mások vettek részt, ez utóbbi közvetítő-szellemben. Végül az igazgatóságnak a felmentvény megadatott és az osztalék ez évre 10 frtban állapított meg. Az ezután következő választásnál Kohárits Ferencz 120 szótöbbséggel újból igazgatónak választott meg.

A reáliskola Eötvös-ről elnevezett önképző köre részéről, a casino által kitűzött négy arany pályadíjra hat dolgozat érkezett a casino titkárságához. A dolgozatok közül, egy szépirodalmi, a többi pedig tudományos.

Óravétel részletfizetésre. Thurn J. igyekvő és képzett fiatal óráshoz beállit U. L. gavalléros tempóval és hivatkozva tiszteletben álló ipjára, megvesz egy arany órát 50 frtéért — ráta fizetésre, az első részletben 10 forintot rögtön letévén. Az óras nem soká örvendhetett a jó üzletnek, mert már néhány óra múlva tudomására jött, hogy U. uram az órát nyomban „bevágta kosztba“, kapván rája a zálogházban 24 frtot. A turpisság így kiszűlvén, az óras kénytelen volt beérni egy kék czédulával és egy zöld váltóval.

Olcsó kamatu zálogok. A pécsi takarékpénztár 1881. év utolsó negyedében ezüst és arany ékszerekre 10 frton aluli összegekben 12,061 frtot, 10 frton felüli zálogokra pedig 47,637 frtot adott ki; a zálogtárgyak becserképe pedig 78,272 frt volt. A kamatláb 7%, mondván 7 százalék volt!

Színház. Kedden Dombay Mihály ur jutalmául az „Ördög naplója“ került színre. A nézőtér félig üres maradt, de a jelen volt annál lelkeesebb tapsokkal fogadták a „jutalmazottat“, ső egy koszoru és egy bokréta is a meglepetések közé tartozott. Dombay igyekezett szerepének megfelelni, de nálunk Robin de Bois már gyakran oly kitünően adatott hogy az összehasonlítás nem eshetett ki előnyére. Mégis elismerjük, hogy játékára sok gondot fordított és egyes jelenetekben méltán kiérdemelte a közönség tetszését. Ugy értesülünk, hogy Bogyó ur a szabadkai színházat is elnyerte és így két társulatot fog tartani, Szabadkán operás és dráma-, itt operette- és dráma-társulatot. — A legközelebbi új opera-előadás „Hunyady László“ lesz, Balázsné B. Vilma asszony jutalmául.

Apró hírek. Megszökött. H. A. magánzó, kinek neje és három gyermeke van, anyától 130 frtot eltolvajolván, Pécsről eltűnt. — Korai dörgés villám lással. E hó 1-én hajnalában dörgött és villámlott, mely a gazdák szerint jó esztendőt jelent. — Szalonka-vadászat. A szalonkák megkezdették a „huzást“, vadászaink nagy öröme. — A honvéd csatáriskola e hó közepén a sátor-táborban megnyílik, lassan-lassan már érkeznek a kirendelt tiszték és altisztek. — Szt.-Királyról írják nekünk, hogy ott a szerdán tartott vásár kitünően sikerült, különösen a kézművesek áru örvendettek kelendőségnek. — Az országos magyar gazdasági egyesület 150 darab 10 frankos arany díjat tűz ki egy műnek megírására, mely a hazai szeszadó-rendszernek oly módon való átalakítását tárgyalná leg-helyesebben, hogy ez átalakítástól elvárható lenne a mezőgazdasági szeszipar új fellendülése, anélkül azonban, hogy ezáltal a nagy gyáripar veszélyeztetve lenne, avagy az államkincstár érdekei csorbát szenvednének. — A himlő. Egerágban, mint bennünket értesítenek, nagy mérvben pusztít, nincs nap, melyen ne temetnének. Tudósítónk hozzá teszi, hogy orvost nem látni a községben, óvintézkedések a járvány elterjedése ellen nem tétetnek, szerencse, hogy az a szomszéd községekbe még át nem csapott. Fölhívjuk az illető közegeket az erélyes intézkedések megtételére. — Tüzeset. Beremenden a

közelebbi napokban 4 kazal széna égett le, a kár 300 frtot tesz ki, de a széna biztositva volt.

Belföldi hírek. Az országgyűlésen a közmunka és közlekedésügyi ministerium költségvetése tárgyalatik jelenleg, s lehetőleg élénk hangulattal. Rohonczy Gedeon nyitá meg a zsilipet; ugyanis ez alkalommal újból azt indítványozta, hogy ezen ministeriumban szerinte létező bajok és visszaélések orvoslása végett parlamenti bizottság küldessék ki. Beszédét nemes hév lengette át, de annál szűkebb és szegényebb volt az adatokban és így majdnem az összes hírlapok kedvezőtlenül ítélték indítványa felett, míg az országgyűlés bizonyára elejtendi. A fölkelésről vagyis annak terjedelméről, jelen állásáról positiv híreket alig közölhetni, mert a lapok a legellentétebb híreket közlik, hivatalosan pedig kevés jön tudomásra; a montenegróiak teljes semlegessége mindenestre nagy szolgálatot tesz esapatainknak. A 18-ik hadosztály parancsnokságának jelentése szerint, kisebb jelentőségű harc volt mult hó 25-én Logviczban, a felkelők szétverettek volna. Obadics tábornok pedig jelenti, hogy az inség a felkelők által kifosztott és odahagyott helyeken rendkívül nagy.

Külföldi hírek. A helyzet békés jellegét hirdeti valamennyi lap; megerősítik, hogy Szt.-Pétervárról élénk sajnálkozást fejeztek ki Berlinben Skobelev beszéde fölött, és ezt anélkül tették, hogy Bismark elégtételt követelt volna, mi azonban nagyon hihetetlennek látszik. A békés helyzetet azonban különösen ellenkező hírekkel változtatják, így pld. orosz csapat összevonásáról beszélnek a galicziai határon; monarchiánk, Német- és Olaszország között egyesség jött volna létre az Egyptomi kérdésben, miből azután más actiókra nézve is következtetést vonnak; végre Londonból Gladstone bukása jelezte, mely utóbbi esemény nagy hatása lenne a külföldi politikai viszonyokra is.

A cremonai hegedű.

Egy öreg zenész elbeszélése után.

Izidor most egészen művész volt. Csendes pillanataiban már sokszor megbánta, hogy odahagyta a művészetet, — s habár néha órahosszáig hegedült is, — hol maradt az erkölcsi elégtétel? Hiányzott a művészetét méltányoló publikum. De most? A legszilajabb és legmerészebb evolútiók gyerekjáték voltak neki. Egyik cadenz a másikat követte, persze egyik vadabb és szabálytalánabb volt mint a másik. Amint aztán ezen a bevezetésen túltörte magát, a régibb és újabb operadallamok egész sorát nyitotta meg, befejezésül pedig az akkor még új, s mindenfelé örült hajszával produkált Meyerbeer-féle „A pénz csak chimára“ban mutatta be művészetének halálugrását. Tetszvágyó mozdulattal letette azután a hegedűt. Szegény Izidor! Közönsége bizony csak néma maradt. A vonókezelés gépies handabandája s a legnyakaszegettebb gondolatmenet halatára Teréz szeliden mosolygott, míg Marietta hangosan elnevette magát — amit Izidor persze művészetét méltányoló tetszenyilvánításra magyarázott.

„Én nem voltam képes hangját megítélni,“ monda Teréz, „nem próbálnád te meg a hangszert, Marietta? Sokkal jobban fogom így hangját mérlegelni tudni.“

„Mit? Micsoda?“ kiáltott fel csodálkozva Ephraim. Talán tréfál ön! a kisasszony is tud már a hegedűvel banni?“

„Ó igen“ viszonzá Teréz mosolyogva, „mind a ketten játszunk egy keveset.“

„Az már szép!“ monda Izidor, miközben átnyújtá a hegedűt bátorító mosoly kíséretében a kis leánykának. Koránt se zavartassa magát, játszik csak valamit.“

Marietta szóltanul átvevén a hegedűt, pár lépést tett hátra, s szintén hosszúra eresztett vonással rezegtette meg a szabad húrokat.

„A vonókezelés nagyszerű! — jegyzé meg

Izidor. „Igen jó játéka leend, mert mint látom, az alapfogalmat igen szépen saj...“ De mi történt? Isidorunknak a csodálkozás-tól torkán akadt a szó.

A legtisztábban csengő hangok egész sora futott villámgyorsan végig a húrokon, a legbámulatosabb staccato hangzott fel chromaticus rendben — fel az 5-ik fekvésig, — hol az fokozódott hangterimével, a fülemilecsattogást meghomályosító csodás virtuozitással kivitt trillákká fejlődött, majd ismét fokozatosan elhaló tündérszép fuvola hangban olvadt fel.

Izidornak a csodás hatás okozta meglepetéstől kimeredtek szemei, szája pedig tátva maradt.

„A felső hangok kitünőek, Marietta“ monda az öröm kifejezésével Teréz — „de lássuk, mit mond a közép cantilenája?“

Marietta ismét fölveszi a vonót és egy mélabús gondoliera megragadó panaszos dallamai hangzottak fel ujjai alatt a régi hegedűből.

Én, — hogy annál zavartalanabbul legyek részese a szokatlan műélvezetnek. — lezárt szemekkel dőltem a falhoz, egészen önfeledten környezetem s a hely iránt, hová a véletlen juttatott. Sokszor hallottam Paganini, mindannyiszor határtalan bámulatra ragadt, művészte elvakított, — de Marietta meghatott, játéka megrendítette egész valómat. Belső megindultságom könyeket csalt pilláimra.

Hosszu pianissimo után leereszté vonóját, de én még mindig hallani véltem azokat a csodás hangokat, melyek már rég elhangzottak.

Hirsch Ephraim és Izidor szoborra meredtek.

„Cantinelája is jó“ szölt bámulatos nyugalommal az ifju hölgy. „De már most fődolog a hang ereje s terjedelme. Hanem itt már aligha segélyedre nem kell jönnöm, szivecském!“

Erre felragadta a hegedűt, s Izidornak előző ajánlgatásai közben elejtett azon magasztalása, „hogy nem úgy hangzik-e mint akár a zongora?“ — most valósággá vált. Nem egyes hangok, nem, hanem teljes accordok összhangja ömlött elő a hurokról. Nem egyszerű jóhangzatok, szilajabb, sokkal szilajabb áramban törtek elő a hangok a zsarnokilag kezelt hangszerből, mint azt Izidor valaha is álmodta volna. Mint a kitörőben levő vihar előjátéka, úgy tünt fel a hallgatók előtt az intermezzo, miből aztán — mintegy a furiáktól korbácsolva — fejlődött, ki óriási erejű hanggyövelegben Panny „Vihar“a, Paganini hírneves concertdarabja.

Meg voltam semmissülve.

Teréz letette a hegedűt. „A hangszer jó, igen jó“ monda aztán, „és értéke sokkal nagyobb, mint mennyit ön neki tulajdonított. Hangja végtelen kedves, mint minden guarneri-hegedűé, de nem bir azzal a tulajdonsággal, melylyel a stradivariak — s ezek közt is még különösen az Antalé. Én épen egy elsőrangú hegedűt keresek, de ez még sem felel meg — sok jó oldala mellett még — igényeimnek. És ezzel menni készültek.

„Talán az oberlandiak?“ — kérdé Ephraim közeledve; most Izidor ismét magához tért, félre toltá maga elől bátyját s megszólalt: „Kisasszony, nem tudom mit szóljak! Csak most látom be, mennyire igazságosan cselekvém akkor, midőn a művészetet az üzlettel cseréltem fel; még csak szemrehányást sem teszek érte magamnak. Ha ezentul hegedűt veszek kezembe, azt csak azon kegyeletes szándékkal teendém, hogy a portól megtisztítsam. Most pedig csak azt az egy kegyet szabadjon kérnem: kik önök, kiknek lelki nyugalmasomat köszönöm?“

Az ifju hölgy mosolyogva vett egy kis tiszta papírlapot elő, irlával pár szót vetett rá, aztán letette az asztalra. Megfordult, s miután illő modorban köszönt volna, követte már kifelé induló nővérét.

Én már rég tudtam, kik voltak a fen-

költ szellemü művésznők, siettem tehát emelkedett hangulatom megőrzése végett, Isten szabad ege alá, hogy a félórai műlvezet megkapó hatásának profán környezet általi megzavartatását elkerüljem.

Epen kimenőben valék, midőn Izidor kandi bátyjának Milanollo Teréz és Mária nevét olvasá a visszahagyatott kártyáról.

A hegedűművésznők Milanollo József saviglianói festész leányai voltak. Az 1842—3 évek közti időre esik Németországban tett művészi körutjuk, s annak alkalmából merült fel az ecsetelt kis rajz, mint kis levélke magasztos művészetök fájáról. Teréz 1829-ben született, 1857-ben Toulousban férjhez ment Parmentier genie-századoshoz, — három évvel ifjabb nővére Marietta pedig Párisban 1848-ban elhunyván, — a két tüneményeszerű jelenség letűnt a művészet derült egeről.

(Vége.)

Árfolyamok a bécsi áru- és értéktőzsdén.

— márcz. 2-án délután. (Távirat.)

	Pénzbeli Áru	
	árfolyam.	
1. Magyar aranyjáradék 6 %	118.50	118.75
2. Magyar aranyjáradék 4 %	86.80	87.
3. Magyar papírjáradék 5 %	86.50	86.75
4. Magyar vasuti kölesön	131.50	132.
5. Magy. földtehermentesítési kötvény	97.50	98.50
6. Magy. földteh.-ment. kötvény záradékkal	95.50	96.
7. Magyar szőlődezsma váltási kötv.	97.	97.50
8. Magyar nyeremény-sorjegy-kölesön	115.	115.50
9. Tiszaszabályozási és szegedi sorjegy	108.75	109.
10. Osztrák járadék papírban	74.85	75.
11. Osztrák járadék ezüstben	75.75	76.
12. Osztrákjáradék aranyban	93.	93.25
13. 1860-iki osztrák állam-sorjegyek 100 frtos	132.	132.50
14. Osztrák-magyar bankrészvény	818.	820.
15. Magy. hitelbank-részvény	301.50	302.
16. Osztrák hitelintézet-részvény	307.	307.50
17. Cs. és kir. arany	5.62	5.64
18. 20-frankos arany (Napoleond'or)	9.51 $\frac{1}{2}$	9.52
19. Német birodalmi márka	58.75	58.85

Pécsi színház.

Balázsné Bognár Vilma asszony,

mint vendég.

Szombaton, 1882. márczius 4-én adatik:

Rigoletto.

Nagy opera 4 felvonásban. Irta Camarano, zenéjét szerzé: Verdi József.

Kezdeté 7 órakor.

Laptulajdonos Ramazetter Károly.
Felelős szerkesztő Bolgár Kálmán.**Üzlet-megnyitás.**

Van szerencsénk a t. cz. közönség szives tudomására hozni, hogy a helybeli piacon, a **Király-utczai 10. számú Dr. Schwarcz-féle házban**

KALAP- és CZIPÓ-TÁRT

nyitottunk, melyben a legszolidabb budapesti, bécsi és külföldi gyártmányu **férfi- és gyermek-kalapokat**, valamint **férfi-, női- és gyermek-czipőket** nagy választékban tartani fogunk.

Ajánlunk egyszersmind nagy készletben levő **férfi fehéreneműinket**, u. m. ingeket, gallérokat, kézelőket, továbbá **esernyőket** és **gummiköpenyeket**, valamint minden e szakba vágó czikkeket a **legjutányosabb áron**.

Mély tisztelettel

Krausz Sándor és Társa.

👉 Vidéki megbízások gyorsan és lelkismeretesen teljesítetnek. 👈

Tüzelőfa-eladás. Elsőrendü **fehér bükkfát**

méterölenként 12 frtért

Elsőrendü **kőrisfát**

méterölenként 11 frtért

ajánl tisztelettel

Spitzer Ádám Pécssett.**Csődtömeg végkiárulás!**A király-utczai 7-ik szám alatt levő **rőfös kereskedésben**

csődtömeg végkiárulás történik,

a rendes áron jóval olcsóbban.

Különösen ajánlatnak: **Női ruha - kelmék, ágysterítők, butorszövetek, szőnyegek** ugy egyéb**divat-czikkék.**

A t. cz. közönség látogatásáért esedezik a csődtömeg átvevője:

Klein P.**Első pécsi virágkereskedés.**

Van szerencsém tiszteletteljesen tudomásul hozni, hogy a folyó évi január hóban itt Pécssett, a Siklósi-utczában a „Mátyás király” fogadónak átellenében Gruné Otilia név alatt nyitott

virágkereskedést

halálesei következtében átvetem s abban mindenkor-következőket tartok készletben; u. m. Üde menyasszonyi-, bál-, köszöntési-, asztali- és cotillon-eszkrokat, ékes atlasz-, tarlatan- vagy papír-tartókkal; mell-, haj- és gomblyuk-bokrétácskákat; salon-eszkrokat erfurti természetes szalma-virágokból, pompás diszfüvekkel ékítve; üde és szárított sir- és habérszörűket; füzéreket koporsó-diszítéshez; — egyes camélia-gránátokat és rózsákat, valamint növény- és virág-köcsögöket, vázakat, virágtartókat és virágtartó gombákat.

==== Fris myrtusz-arakoszorúk is a leggyorsabban köttetnek. ====

Vidéki rendeléseket is gyorsan és pontosan teljesítek.

Mély tisztelettel

az Első pécsi virágkereskedés

Pesti Sándor,

(60) 1—3

Siklósi-utca, a „Mátyás király” fogadó átellenében.

SCHAUREK JÓZSEF

Pécssett, Ó-pósta-utca 16. sz.

Mindennemű
zongorákés
harmoniumok
tára.
Régi zongorák
becseréltetnek
ujakkal.
Zongora
kölcsönintézet.

Ugyanitt kaphatók zenélő szelenczék Heller H. Bern híres gyárából, gyári áron.